

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

01601, м. Київ, вул. Богомольця, 10

тел. 254-93-33, info@police.gov.ua

ПОВІДОМЛЕННЯ про зміну раніше повідомлених підозр

місто Київ

5 березня 2024 року

Старший слідчий в особливо важливих справах Головного слідчого управління Національної поліції України майор поліції Деркач Алла Юхимівна, розглянувши матеріали кримінального провадження № 1202300000001511 від 21.08.2023 та встановивши наявність достатніх доказів для зміни раніше повідомлених підозр особи у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 28, ч. 1 ст. 438, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, відповідно до ст. ст. 2, 36, 40, 42, 276-279 КПК України,

ПОВІДОМИЛА:

Політова Антона Олексійовича, 25.05.1987 року народження, який народився в РФ, м. Оренбург, громадянин РФ, зареєстрований в РФ, Республіка Башкортостан, м. Жовтневий, вул. Островського буд. 7, кв. 9, фактично мешкає за адресами: Луганська область, м. Луганськ, вул. Серова, буд. 141-б та м. Луганськ, Луганська область, вул. Кулибіна буд. 39,

про зміну раніше повідомлених підозр від 12.08.2023 та 03.01.2024 у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених:

- **ч. 1 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України** – жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненому групою осіб;
- **ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України** – жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненому за попередньою змовою групою осіб;

Фактичні обставини кримінальних правопорушень, у вчиненні яких підозрюється Політов А.О.:

З 19 лютого 2014 року представниками Російської Федерації (далі – РФ) розпочато збройне вторгнення збройних сил РФ (далі – ЗС РФ), приховане твердженням керівників РФ про переміщення військових підрозділів в рамках звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечивши військову окупацію території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. 18 березня 2014 року РФ оголосила про офіційне включення

Криму до її території.

Одночасно із цим, протягом березня та на початку квітня 2014 року, під безпосереднім керівництвом та контролем представників влади та ЗС РФ представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, взяли під контроль будівлі, в яких знаходилися органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України.

07 квітня 2014 року в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі за текстом – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року в м. Луганську – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі за текстом – «ЛНР»), у складі яких утворені не передбачені законом збройні формування, які функціонують і по теперішній час.

Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2015 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19 лютого 2014 року. Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією Російської Федерації) починаючи з 7 квітня 2014 року, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Надалі, 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ) та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 р. ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи

більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, з 19 лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

Конвенція також застосовується до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Згідно положень статті 27 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року (далі – Конвенція), особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин на особисту повагу та повагу до своєї честі. До них завжди слід ставитися гуманно та захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, та від образ.

Відповідно до ст. 29 Конвенції сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поведження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Згідно з положеннями ст. 31 Конвенції - жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Відповідно до ст. 32 Конвенції забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поведження з боку як цивільних, так і військових властей.

Відповідно до ст. 33 Конвенції жодну особу, що перебуває під захистом, не може бути покарано за правопорушення, якого вона не вчинила особисто. Колективні покарання, так само як і будь-які залякування чи терор, забороняються. Пограбування забороняються. Репресалії стосовно осіб, які перебувають під захистом, та їхнього майна забороняються.

Згідно вимог ст. 147 Конвенції серйозні порушення, охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, тортури або нелюдяне поведження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричиняють великі страждання чи серйозні травми тілу чи здоров'ю, нелегальна депортація чи переведення або нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, захоплення полонених.

Згідно з преамбулою Додаткового протоколу від 08.06.1977 до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) (далі – Протокол I), який

ратифікований Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 18 серпня 1989 року, положення Женевських конвенцій від 12.08.1949 та цього Протоколу повинні за всіх обставин цілком застосовуватися до всіх осіб, які перебувають під захистом цих документів, без яких-небудь несприятливих відмінностей, що полягають у характері чи походженні збройного конфлікту або у причинах, що висуваються Сторонами в конфлікті чи приписуються їм.

Згідно зі ст. 51 Додаткового протоколу до Женевської конвенції від 12 серпня 1949 року, що застосовується до захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями. Цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Напади невибіркового характеру заборонено. До нападу невибіркового характеру належать: а) напади, не спрямовані на конкретні воєнні об'єкти; б) напади, при яких застосовуються методи або засоби ведення воєнних дій, які не можуть бути спрямовані на конкретні воєнні об'єкти; або с) напади, при яких застосовуються методи або засоби ведення воєнних дій, наслідки яких не можуть бути обмежені, як це вимагається згідно з цим Протоколом; і які, таким чином, у кожному такому випадку поразяють воєнні об'єкти й цивільних осіб або цивільні об'єкти, не розрізняючи їх. Серед інших належить вважати невибірковими такі види нападів: б) напад, котрий, як можна очікувати, попутно потягне за собою втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб та шкоду цивільним об'єктам, або те й інше разом, які були б надмірними щодо конкретної і безпосередньої воєнної переваги, якої передбачається таким чином досягти.

Відповідно до ст. 57 Додаткового протоколу до Женевської конвенції від 12 серпня 1949 року, що застосовується до захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року при проведенні воєнних операцій повинна постійно виявлятися турбота про те, щоб оберігати цивільне населення, цивільних осіб і цивільні об'єкти. Щодо нападів вживаються такі запобіжні заходи: а) ті, хто планує напад або приймає рішення про його здійснення: а.1) роблять все практично можливе, щоб пересвідчитися в тому, що об'єкти нападу не є ні цивільними особами, ні цивільними об'єктами й не підлягають особливому захисту, а є воєнними об'єктами у значенні пункту 2 статті 52, і що згідно з положенням цього Протоколу напад на них не заборонено; а.2) вживають усіх практично можливих запобіжних заходів при виборі засобів і методів нападу з тим, щоб уникнути випадкових втрат життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і випадкової шкоди цивільним об'єктам і, в усякому випадку, звести їх до мінімуму; а.3) утримуються від прийняття рішень про здійснення будь-якого нападу, який, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається одержати.

Відповідно до положень ч. 2. ст. 75 Додаткового протоколу до Женевської конвенції від 12 серпня 1949 року, що застосовується до захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому

місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема: а.1) вбивство; а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні; а.3) тілесні покарання; а.4) каліцтво; б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі; с) взяття заручників; д) колективне покарання; е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

24 лютого 2022 року Збройними Силами РФ здійснено окупацію міста Вовчанськ Чугуївського району Харківської області, у тому числі захоплено територію та об'єкти нерухомості, які знаходяться на території ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод», що розташований за адресою: Харківська область, Чугуївський район, місто Вовчанськ, вулиця Пушкіна, будинок 2.

Після незаконного позбавлення волі, цивільне населення доставлялося на територію ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод», де було створено місце для незаконного тимчасового утримання цивільних осіб - в'язниці, нагляд за ними здійснювали військовослужбовці Збройних Сил Російської Федерації, іррегулярні збройні формування РФ та незаконні збройні формування так званих «ДНР» та «ЛНР».

Під час утримання на території ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод» до цивільного населення застосовувались фізичне та психологічне насильства, зокрема з боку представників так званого «Міністерства внутрішніх справ ЛНР».

До вчинення такої протиправної діяльності щодо цивільного населення Політова А.О. – учасника не передбаченого законом збройного формування «Луганська народна республіка», який перебував на посаді так званого «старшого оперуповноваженого управління по боротьбі з незаконним обігом наркотиків Міністерства внутрішніх справ Луганської народної республіки» разом з іншими невстановленими на цей час учасниками не передбаченого законом збройного формування «Луганська народна республіка», а також невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, залучено Зубковим З.В. - відповідальною особою за організацію охорони осіб, які незаконно утримувалися на території ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод», до вчинення спільних та злагоджених дій, зокрема направлених на жорстоке поводження з вказаною категорією осіб.

Так, до обов'язків Зубкова З.В. входило: здійснення керівних, контрольних та розпорядчих функцій над іншими невстановленими учасниками не передбаченого законом збройного формування «ЛНР», а також невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, які здійснювали охорону цивільних осіб, що незаконно були затримані невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ та території Харківської області та проти їх волі утримувалися на території ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод».

Окрім того, Зубков З.В. здійснював виконання усних вказівок та розпоряджень невстановлених осіб із числа Федеральної служби безпеки Російської Федерації (далі - ФСБ РФ) щодо конвоювання незаконно затриманих цивільних осіб, з метою проведення співробітниками ФСБ РФ так званих «допитів» у приміщенні так званої «катівні».

Зокрема встановлено, що громадянин Російської Федерації Політов Антон Олексійович вчинив кримінальне правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку за наступних обставин.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 5 червня 2022 року в період часу з 20 год. 00 хв. по 22 год. 00 хв., (точного часу встановити не виявилось можливим, але не раніше 20 годин 00 хвилин) чотири військовослужбовці ЗС РФ на двох транспортних засобах білого кольору, на яких наявні маркування у вигляді літери «Z», які розміщені на капоті та передніх дверях, без державних номерних знаків, прибули за адресою: Харківська область, м. Вовчанськ, [REDACTED], в якому на той час проживали цивільні особи - громадяни України: [REDACTED] разом зі своєю матір'ю [REDACTED] та племінником [REDACTED].

Після цього, невстановлені досудовим розслідуванням чотири військовослужбовці ЗС РФ озброєні предметами, схожими на бойову нарізну вогнепальну зброю системи Калашникова, незаконно проникли до будинку, розташованого за вищевказаною адресою, в якому на той час перебували [REDACTED], її матір [REDACTED], яка є особою з інвалідністю, та племінник [REDACTED].

Далі, військовослужбовці ЗС РФ почали проводити обшук житла, шукаючи при цьому сина [REDACTED] - [REDACTED], не пояснюючи причин, з яких останній їм необхідний.

Під час проведення обшуку невстановлені військовослужбовці ЗС РФ, діючи умисно, спільно та злагоджено, реалізуючи спільний умисел, направлений на здійснення фізичного та психічного примусу стосовно цивільних осіб, достовірно розуміючи, що вони є учасниками збройного конфлікту та діють в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України і перебувають на території, яка окупована і контролюється Російською Федерацією, використовуючи обставини та умови збройного конфлікту, усвідомлюючи, що [REDACTED] є цивільними особами, та перебувають під захистом Конвенції, знаючи про заборону вчиняти акти насильства стосовно цивільних осіб, зокрема завдання каліцтва, жорстке поводження й тортури, наругу над людською гідністю, образливе та принизливе поводження, протиправно, в порушення вищезазначених вимог Конвенції та Протоколу I, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки, перебуваючи в будинку, розташованому за вказаною вище адресою, вчинили жорстоке поводження із [REDACTED], оскільки не були задоволені наданою його відповіддю щодо місцезнаходження [REDACTED], яке виразилося у завданні не менше 3 ударів руками в область поясиці та 2 ударів ногами в область стегна, а також у завданні вдару прикладом автомату по голові потерпілого, чим заподіяли потерпілому [REDACTED] сильний фізичний біль та психологічні (моральні) страждання.

Крім того, останні діючи умисно, спільно та злагоджено, реалізуючи спільний умисел, направлений на здійснення фізичного та психічного примусу стосовно цивільних осіб, продовжуючи спільну протиправну діяльність, вчинили жорстоке поводження із цивільною особою [REDACTED], які виразилась у висловах погрози фізичною розправою над нею, її матір'ю

██████████, яка є особою з інвалідністю, а також її племінником ██████████, демонструючи їм при цьому предмети, схожі на бойову нарізну вогнепальну зброю системи Калашникова та, погрожуючи їй застосуванням, примусили останніх вийти з приміщення будинку. Сприймаючи вказані погрози фізичної розправи як реальні, побоюючись за своє життя та життя своїх рідних, ██████████ були вимушені підкоритися незаконним вимогам військовослужбовців ЗС РФ, тим самим своїми умисними протиправними діями військовослужбовці ЗС РФ, спричинили психологічні (моральні) страждання потерпілій ██████████

Після цього, невстановлені військовослужбовці ЗС РФ надягнули шапки на обличчя ██████████, позбавивши їх можливості бачити навколо себе, вивезли останніх на вищевказаних транспортних засобах до захопленої будівлі прокуратури Вовчанського району та Вовчанського районного суду Харківської області, яка знаходиться за адресою: Харківська область, м. Вовчанськ, вул. Торгова, 2, в якій останніх незаконно утримували близько 40 хвилин та допитували із застосуванням психологічного тиску з метою залякування та надання їм інформації стосовно місцезнаходження Хавелова Г.В. Після чого, ██████████ окремо один від одного доставили на територію ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод», що розташований за адресою: Харківська область, Чугуївський район, місто Вовчанськ, вулиця Пушкіна, будинок 2, де ██████████ незаконно утримували приблизно до 10 вересня 2022 року (більш точну дату не встановлено), а ██████████ приблизно до 20 червня 2022 року (більш точну дату не встановлено).

У подальшому, в період із 5 червня по 10 вересня 2022 року (більш точний час та дату досудовим розслідуванням не встановлено) Політов А.О. перебуваючи на посаді так званого «старшого оперуповноваженого управління по боротьбі з незаконним обігом наркотиків Міністерства внутрішніх справ Луганської народної республіки», знаючи про заборону вчиняти акти насильства стосовно цивільних осіб, зокрема завдання каліцтва, жорстке поводження й тортури, наругу над людською гідністю, зокрема образливе та принизливе поводження, протиправно, в порушення вищезазначених вимог міжнародного гуманітарного права, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки, разом із невстановленими військовослужбовцями РФ, продовжуючи реалізовувати спільний умисел, направлений на здійснення фізичного та психічного примусу стосовно цивільних осіб, утримували ██████████ проти його волі у так званих камерних приміщеннях розташованих на другому та третьому поверхах приміщення ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод», що розташований за адресою: Харківська область, Чугуївський район, місто Вовчанськ, вулиця Пушкіна, будинок 2.

Крім того, 5 червня 2022 року (точного часу в ході досудового розслідування не встановлено) ██████████, всупереч її волі примусово помістили до складського приміщення розташованого на території ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод», який розташований за вищевказаною адресою, де останню утримували в нелюдських умовах протягом двох діб, а пізніше її перемістили до так званої «жіночої камери», яка знаходилась на другому поверсі ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод».

В період із 5 червня по 10 вересня 2022 року (більш точний час та дату досудовим розслідуванням не встановлено) Політов А.О. з метою отримання від потерпілого [REDACTED] необхідних свідчень щодо місцезнаходження [REDACTED], діючи умисно, групою осіб, спільно із невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, користуючись беззахисним станом потерпілого та відсутністю у нього можливості до самозахисту, щоразу, перебуваючи на третьому поверсі приміщення ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод», що розташований за адресою: Харківська область, Чугуївський район, місто Вовчанськ, вулиця Пушкіна, будинок 2, зв'язував руки останньому, садивши його на стілець і примотавши ноги до ніжок стільця, вчиняв, не менш 8 разів, упродовж понад годину часу щоразу, жорстоке поводження, яке виражалось у застосуванні електричного струму за допомогою невстановленого досудовим розслідуванням електричного засобу. Щоразу Політов А.О. одягав потерпілому на пальці рук та ніг, на мочки вух електричні дроти, через які періодично, упродовж тривалого часу, подавав струм, унаслідок чого заподіяв потерпілому сильний фізичний біль та страждання.

Окрім цього, Політов А.О. після застосування електричного струму, діючи групою осіб, безпричинно наносив потерпілому [REDACTED] спеціальним засобом – гумовим кийком численні удари по ногам та, діючи щоразу вкрай образливо, принижував потерпілого з мотивів національної дискримінації та упередженості до української нації, що супроводжувалось нецензурною лайкою, чим заподіяв потерпілому сильний фізичний біль та психологічні (моральні) страждання.

У подальшому [REDACTED] було звільнено з незаконного тимчасового місця утримання лише 10 вересня 2022 року, після деокупації міста Вовчанськ у Харківській області.

6 червня 2022 року, у невстановлений досудовим розслідуванням час, Політов А.О. діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб, спільно з невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ та з Зубковим З.В. – учасником не передбаченого законом збройного формування «ЛНР», що виконував повноваження по контролю та загального керівництва над іншими невстановленими учасниками групи, а також деякими невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, почали здійснювати конвоювання потерпілої [REDACTED] із складського приміщення, де її утримували, до так званої «катівні», яка знаходилась на третьому поверсі приміщення заводу ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод», що розташований за адресою: Харківська область, Чугуївський район, місто Вовчанськ, вулиця Пушкіна, будинок 2, з метою проведення допиту потерпілої невстановленими представниками ФСБ РФ.

Під час спільного Політовим А.О. та Зубковим З.В. конвоювання, у останніх виник умисел на жорстоке, образливе та принижуюче ставлення до потерпілої [REDACTED]

Так, Політов А.О., будучи обізнаним із законами та звичаями війни, передбаченими та закріпленими в положеннях міжнародного законодавства, реалізуючи злочинний умисел направлений на жорстоке, образливе та принижуюче ставлення до потерпілої [REDACTED], розуміючи, що вона є цивільною особою та не приймає участі у бойових діях, у якій відсутня будь-яка зброя, в порушення вимог ст. 27, 29, 31, 32, 147 Конвенції «Про захист

цивільного населення під час війни» від 12.08.1949, ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977, з метою отримання відомостей щодо місця знаходження її сина [REDACTED], з відома Зубкова З.В. застосував до останньої психологічний тиск, який виразився у направленні в її сторону невстановленого досудовим розслідуванням предмету схожого на бойову нарізну вогнепальну зброю системи Калашникова та висловлення погроз вбивства, які потерпіла сприймала як реальну загрозу своєму життю.

Також Політов А.О., продовжуючи протиправну діяльність, діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб із Зубковим З.В., з метою підтвердження своїх погроз на адресу [REDACTED], здійснив постріл у повітря із пістолета невстановленого зразку біля її голови, при цьому продовжував висловлювати погрози вбивством, тим самим спричинив потерпілій Хавеловій Г.В. психологічні (моральні) страждання.

Продовжуючи протиправну діяльність, Політов А.О., діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб спільно із Зубковим З.В. та іншими невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, будучи озброєними пістолетами невстановленого зразку та невстановленою досудовим розслідуванням бойовою нарізною вогнепальною зброєю системи Калашникова, завели потерпілу [REDACTED] до кімнати, так званої «катівні», що розташована на третьому поверсі ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод», за адресою: Харківська область, Чугуївський район, місто Вовчанськ, вулиця Пушкіна, будинок 2.

Знаходячись у вказаній кімнаті Політов А.О. спільно із невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ посадили [REDACTED] на стілець, зав'язали їй руки та вимагали надати інформацію про сина. Надалі, з метою отримання інформації про місцезнаходження її сина [REDACTED], Політов А.О. діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб із Зубковим З.В. та невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, принижував потерпілу з мотивів національної дискримінації та упередженості до української нації, що супроводжувалось нецензурною лайкою, погрожував її розстрілом та її близьких родичів, а також погрожував їй катуванням електричним струмом.

Продовжуючи свій злочинний умисел, спрямований на отримання відомостей щодо місця знаходження її сина - [REDACTED], Політов А.О. перебуваючи у вказаній вище кімнаті, діючи умисно, в порушення вимог ст. 27, 29, 31, 32, 147 Конвенції «Про захист цивільного населення під час війни» від 12.08.1949, ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977, наніс один удар тупим предметом невстановленого зразку вогнепальної зброї в задню потиличну частину голови Хавелової Г.В., від якого остання впала на підлогу та втратила свідомість, внаслідок чого потерпілій [REDACTED] спричинено сильний фізичний біль.

У цей час Зубков З.В., діючи умисно та злагоджено, за попередньою змовою групою осіб спільно з Політовим А.О. та іншими невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, будучи озброєним предметом, схожим на бойову нарізну вогнепальну зброю системи Калашникова стояв за дверима вказаної кімнати – так званої «катівні», де знаходилась потерпіла

██████████, перешкоджаючи останній у можливості покинути вказане приміщення.

У результаті спільних дій Політова А.О. та Зубкова З.В., та інших невстановлених військовослужбовців ЗС РФ, потерпілій ██████████ спричинено сильний фізичний біль та психологічні (моральні) страждання.

Після двох тижнів незаконного утримання на території заводу ПрАТ «Вовчанський агрегатний завод», що розташований за адресою: Харківська область, Чугуївський район, місто Вовчанськ, вулиця Пушкіна, будинок 2, потерпілу ██████████ не пізніше 20 червня 2022 року звільнено з місця незаконного утримання.

Таким чином, Політов А.О. підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

Старший слідчий в ОВС
ГСУ Національної поліції України
майор поліції

Алла ДЕРКАЧ

ПОГОДЖЕНО

Прокурор третього відділу управління
процесуального керівництва та підтримання
публічного обвинувачення Департаменту
протидії злочинам, вчиненим
в умовах збройного конфлікту,
Офісу Генерального прокурора

Андрій ТЕСЛЕНКО

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи

інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом. Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

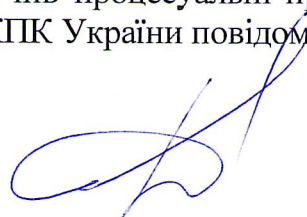
Підозрюваний: _____

«__» год. «__» хвилин «__» _____ 2024 року

Захисник підозрюваного: _____

Повідомлення про підозру вручив процесуальні права та обов'язки вручив, права підозрюваного згідно ст. ст. 42 КПК України повідомив.

**Старший слідчий в ОВС
ГСУ Національної поліції України
майор поліції**

Алла ДЕРКАЧ

ПАМ'ЯТКА
про процесуальні права та обов'язки підозрюваного
Політова Антона Олексійовича

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинів чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту)
- особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;
- на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;

- одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;

- купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;

- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;

- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;

- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;

- звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудовим кодексом України для виду режиму виправно-трудової колонії, призначеного їм

Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань. Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;

- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;

- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;

- не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;

- бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних діях; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;
- 4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробації, необхідну для підготовки досудової доповіді.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

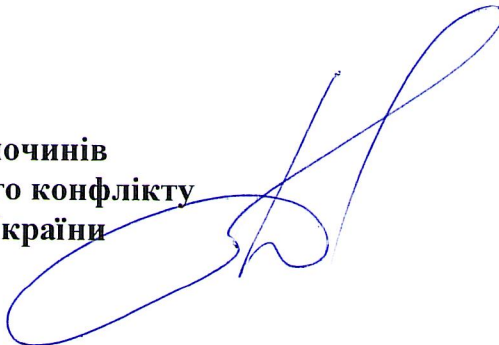
Пам'ятку отримав:

«__» _____ 20__ року _____
(підпис) (прізвище, ініціали підозрюваного)

Пам'ятку для вручення отримав адвокат :

«__» _____ 20__ року _____
(підпис) (прізвище, ініціали захисника)

Пам'ятку вручив:
Старший слідчий в ОВС
1-го відділу управління
організації розслідування злочинів
учинених в умовах збройного конфлікту
ГСУ Національної поліції України
майор поліції

Алла ДЕРКАЧ